

***NOZIEDZĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU
LEGALIZĀCIJAS UN TERORISMA UN
PROLIFERĀCIJAS FINANSĒŠANAS
NOVĒRŠANAS LIKUMA PRASĪBU IZPILDE
PAŠVALDĪBU FINANŠU REVĪZIJĀS***

10.01.2020.
Inga Krūmiņa

Pašvaldību finanšu pārskatu revīzija

Iepirkumu organizēšana

- ▶ Prasības zvērinātu revidentu kvalifikācijai
- ▶ Valsts kontroles norādījumu iekļaušana
- ▶ Revīzijas pakalpojumu līgumi

Nepareizas kvalifikācijas prasības

- ▶ prasība, ka pakalpojuma sniedzēja komandā ir jābūt zvērinātam revidentam ar ACCA (*Association of Chartered Certified Accountants*) kvalifikāciju
- ▶ prasība, ka zvērinātam revidentam ir jābūt ar konkrētu novērtējumu kvalitātes kontrolē

Grozījumi likumā «Par pašvaldībām»

71.panta pirmā un otrā daļa

Finanšu pārskata revīziju veikšanai dome slēdz revīzijas pakalpojumu līgumu ar zvērinātu revidentu vai zvērinātu revidentu komercsabiedrību, kuru darbu apmaksā no attiecīgās pašvaldības budžetā paredzētajiem līdzekļiem.

Finanšu pārskata revīzijas apjomā **atbilstoši Valsts kontroles norādījumiem iekļauj** arī citus ar pašvaldības finanšu izlietojumu un rīcību saistītus jautājumus, ja par tiem Valsts kontrole ir informējusi Latvijas Zvērinātu revidentu asociāciju **līdz pārskata gada 30.martam.**

ATSKATS UZ PROBLEMU

LZRA saņēma informāciju, ka slēdzot līgumus par pašvaldību revīzijām, nav iespējams izpildīt NILLTPFNL 14.panta pirmās daļas prasības, jo atsevišķu pašvaldību vadītāji un izpilddirektori atsakās iesniegt personu apliecinoša dokumenta kopiju. Savu atteikumu viņi pamato ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 27.aprīļa Regulas (ES) 2016/679 *par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK* (Vispārīgā datu aizsardzības regula) un to, ka saskaņā ar NILLTPFNL tiek identificēta juridiska persona – pašvaldība, nevis fiziska persona, tāpēc uz NILLTPFNL 13.panta pirmās daļas 3.punktā iekļauto prasību *identificēt personas, kuras ir tiesīgas pārstāvēt juridisko personu attiecībās ar likuma subjektu* neattiecas NILLTPFNL 12.panta pirmās un trešās prim daļas prasības.

LZRA VIEDOKLIS

Saskaņā ar NILLTPFNL 11.panta septīto daļu *ja likuma subjekts nespēj veikt šajā likumā noteiktos klienta izpētes pasākumus, tad likuma subjekts neuzsāk darījuma attiecības, tai skaitā neatver kontu, nekavējoties izbeidz darījuma attiecības un neveic gadījuma rakstura darījumu ar attiecīgo personu vai juridisku veidojumu.*

Tas nozīmē, ka, ja nav iespējams saņemt klientu izpētei nepieciešamos dokumentus, tad zvērināts revidents nevar noslēgt revīzijas pakalpojuma līgumu.

Atbilstoši NILLTPFNL 5.² panta pirmajai daļai *fizisko personu datu apstrāde šā likuma mērķa sasniegšanai likumā noteiktajā apjomā tiek veikta sabiedrības interesēs.* Savukārt atbilstoši NILLTPFNL 11.¹ panta astotajai daļai, *likuma subjekts, piemērojot klienta izpētes pasākumus, iegūst un apstrādā fizisko personu datus atbilstoši šā likuma mērķiem vienīgi nolūkā novērst nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma un proliferācijas finansēšanu.*

LZRA VIEDOKLIS

Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 27.aprīļa Regulas (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) 6.panta 1.punkta “e” apakšpunkts paredz, ka *datu apstrāde ir likumīga, ja apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtas pilnvaras.*

Direktīvas (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 684/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK 42.ievada apsvērumus paredz, ka *cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu visas dalībvalstīs ir atzinušas par svarīgu sabiedrības interesēm.* Savukārt minētās direktīvas 43.pants noteic, ka *datu apstrāde, pamatojoties uz šo direktīvu, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanas nolūkos notiek sabiedrības interesēs saskaņā ar Direktīvu 95/46/EK (no 2018.gada 25.maija – Vispārīgā datu aizsardzības regula).*

LZRA VIEDOKLIS

LR Satversmes 96.pantā paredzēto pamattiesību ierobežojums – personas datu apstrāde – nepieciešama Satversmes 116.pantā noteiktā legītīmā mērķa sasniegšanai. Satversmes tiesa ir secinājusi, ka *personu būtiski pamattiesību ierobežojumi saistībā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu ir nepieciešami sabiedrības drošības aizsardzībai. Līdz ar to datu apstrāde, kas tiek veikta ar mērķi novērst nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu, ir likumīga un samērīga, un uz šādu datu apstrādi attiecas visi izņēmumi, kas attiecas uz datu apstrādi, kas nepieciešama, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs (Satversmes tiesas 2009.gada 28.maija sprieduma lietā Nr.2008-47-01, 11. – 13. punkts).*

LZRA VIEDOKLIS

NILLTPFNL 13.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka juridisko personu identifikācijas ietvaros identificē arī fiziskās personas, kuras ir tiesīgas pārstāvēt juridisko personu attiecībās ar likuma subjektu. Fizisko personu identifikāciju veic atbilstoši NILLTPFNL 12.pantam, kas attiecināms uz visiem gadījumiem, kad NILLTPFNL paredz identificēt fizisku personu, neatkarīgi no darījumu rakstura.

Ņemot vērā iepriekšminēto, zvērinātam revidentam saskaņā ar NILLTPFNL 14.panta pirmo daļu ir jāizgatavo to dokumentu kopijas, uz kuru pamata tika veikta klienta identifikācija, tajā skaitā klienta – pašvaldības – pārstāvju identifikācija.

VALSTS INSTITŪCIJU VIEDOKĻI

Finanšu ministrijas 2019.gada 7.novembra vēstule

Informējam, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumos Nr.239 „Finanšu ministrijas nolikums” noteiktajām Finanšu ministrijām funkcijām, uzdevumiem un kompetenci, Finanšu ministrija nesniedz normatīvo aktu oficiālus skaidrojumus. Šajā vēstulē sniegtā informācija ir uzskatāma par Finanšu ministrijas viedokli, kas citām institūcijām nav saistošs.

VARAM 2019.gada 19.novembra vēstule

Ministrija informē, ka pievienojas Finanšu ministrijas 2019.gada 7.novembra vēstulē Nr.2.1–19/17/5262 paustajam viedoklim attiecībā uz NILLTPFN likuma prasībām.

Ministrijas kompetence ir noteikta Ministru kabineta 2011.gada 29.marta noteikumos Nr.233 “Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas nolikums”, savukārt ministrijas kompetence pašvaldību darbības pārraudzībā ir ierobežota ar likuma “Par pašvaldībām” un atsevišķu citu ārējo normatīvo aktu normām. Ministrija nav tiesīga pārsniegt savas kompetences ietvarus un sniegt normatīvo aktu oficiālus skaidrojumus.

VALSTS INSTITŪCIJU VIEDOKĻI

Finanšu izlūkošanas dienesta 2019.gada 29.novembra vēstule

Finanšu izlūkošanas dienests, atsaucoties uz nozares asociācijas lūgumu, ir izstrādājis skaidrojumu par pašvaldību pārstāvju pienākumu sniegt personu apliecinošu dokumentu kopijas revīzijas pakalpojumu sniedzējiem un minētās prasības atbilstību Likuma prasībām.

**PAŠVALDĪBU PĀRSTĀVJU PIENĀKUMS IESNIEGT PERSONU
APLIECINOŠU DOKUMENTU KOPIJAS REVĪZIJAS PAKALPOJUMA
SNIEDZĒJAM IZRIET NO NOZIEDZĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU LEGALIZĀCIJAS
UN TERORISMA UN PROLIFERĀCIJAS FINANSĒŠANĀS NOVĒRŠANAS
LIKUMA**

Paldies!

Visa sarakste pilnā apjomā ir publicēta LZRA mājaslapā www.lzra.lv
Publiski pieejamā sadaļā «Par NILLTPFN likuma prasību izpildi attiecībā uz
pases un identifikācijas karšu kopijām»